

עבירות ניירות ערך

- עבירת שימוש במידע פנים
- עבירת תרמית בניירות ערך
- עבירת עובד חבר בורסה

שימוש במידע פנים

איש פנים בחברה לא יעשה שימוש במידע פנים.

העונש על העבירה – מאסר חמש שנים או קנס

איש פנים בחברה

(1) דירקטור, מנהל כללי, בעל מניות עיקרי בחברה או אדם אחר שמעמדו או תפקידו בחברה או קשריו עמה נתנו לו גישה למידע פנים ביום הקובע או תוך ששת החדשים שקדמו לו; לענין זה, "היום הקובע" - היום שבו נעשה שימוש במידע פנים;

(2) בן משפחה של אחד המנויים בפסקה (1);

(3) תאגיד בשליטתו של אחד המנויים בפסקאות (1) ו-(2);

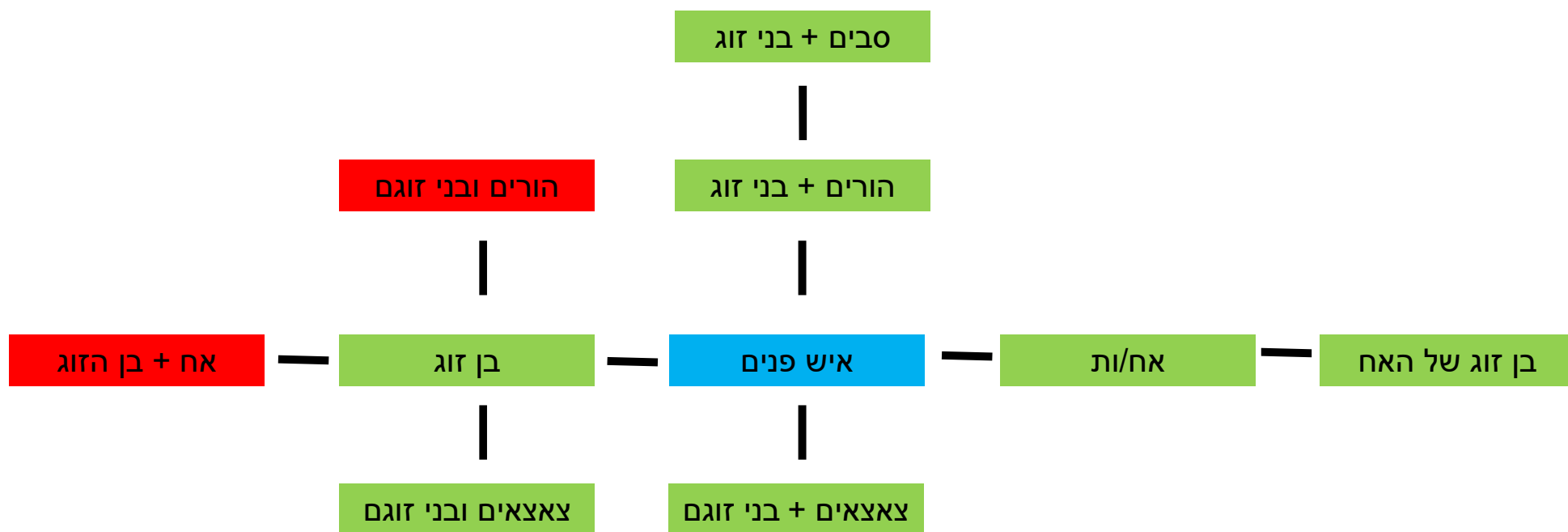
"בעל מניות עיקרי בחברה"

בעל מניות המחזיק בחמישה אחוזים או יותר מן הערך הנקוב של הון המניות המוצא או מכוח ההצבעה או הרשאי למנות דירקטור אחד או יותר;

לענין זה –

"החזקה" – בין לבד ובין ביחד עם אחרים, בין במישרין ובין בעקיפין, באמצעות נאמן, חברת נאמנות או חברת רישומים או בכל דרך אחרת; כשמדובר בהחזקה בידי חברה – גם בידי חברה בת שלה במשמע, וכשמדובר בהחזקה בידי יחיד יראו יחיד ובני משפחתו הגרים עמו, או שפרנסת האחד על האחר, כאדם אחד;

בן משפחה

מהי "חברה"?

תאגיד מדווח, חברת **הבת** של התאגיד המדווח (גם אם חברת הבת אינה תאגיד מדווח) או חברה **קשורה** של התאגיד המדווח (גם אם החברה הקשורה אינה תאגיד מדווח).

לכן, כל איש פנים **בחברת הבת של טבע** (גם אם חברת הבת הזו אינה תאגיד מדווח) נחשב לאיש פנים **בטבע**
מידע על **חברת הבת של טבע** נחשב למידע על **טבע**

"חברה קשורה" - חברה **מסונפת** וכן חברה, אשר חברה אחרת - שאינה חברה-אם שלה - השקיעה בה סכום השווה לעשרים וחמישה אחוזים או יותר מההון העצמי של החברה האחרת, בין במניות ובין בדרך אחרת, למעט הלוואה הניתנת בדרך העסקים הרגילה;

"חברה מסונפת" - חברה, אשר חברה אחרת - שאינה חברה-אם שלה - מחזיקה בעשרים וחמישה אחוזים או יותר מן הערך הנקוב של הון המניות המונפק שלה או מכוח ההצבעה בה, או רשאית למנות עשרים וחמישה אחוזים או יותר מהדירקטורים שלה;

במילים אחרות – "חברה קשורה" היא חברה ש-25 אחוז ממניותיה מוחזקות בידי חברה אחרת או שהחברה האחרת השקיעה בה לפחות 25 אחוזים מההון העצמי שלה (של החברה האחרת).

מהו מידע פנים ?

1. מידע על התפתחות בחברה (או חברת הבת), על שינוי במצבה, על התפתחות או שינוי צפויים, או מידע אחר על החברה (או חברת הבת), אשר אינו ידוע לציבור
2. ואילו נודע לציבור, היה בו כדי לגרום שינוי משמעותי במחיר נייר ערך של החברה או במחיר נייר ערך אחר, שנייר ערך של חברה הוא נכס בסיס שלו;

- לא כולל מידע הכלול בתופעת "ההטרמה"
- לא כולל מידע עדיף

מידע פנים - עד מתי?

- אין רואים מידע כמידע פנים אם נמסר לרשות או לבורסה דו"ח על המידע והרשות או הבורסה פרסמו אותו, או ניתן לו פרסום בדרך אחרת המקובלת לצורך הבאת מידע מעין זה לידיעת הציבור, ועבר יום מסחר בבורסה לאחר יום הפרסום כאמור; לא פרסמו הרשות או הבורסה את המידע תוך ארבעה ימים מיום שדווח עליו, יחדל המידע להיות מידע פנים בתום תקופה זו.

- שימו לב! בפועל הרשות לניירות ערך לא תעמיד לדין מי שעשה שימוש במידע פנים בתנאי שהמידע פורסם באתר הרשות ועברה $\frac{1}{2}$ שעה של מסחר מאז הפרסום.

שימוש (במידע פנים)

1. עושה עסקה בנייר ערך של חברה (כולל בני"ע של חברת הבת בתנאי שחברת הבת היא תאגיד מדווח) או העושה עסקה בנייר ערך אחר שנייר ערך של החברה הוא נכס בסיס שלו, והכל כאשר מידע פנים מצוי בידו או בידי החברה;
 2. מוסר מידע פנים או חוות דעת על נייר ערך של חברה או על נייר ערך אחר שנייר ערך של חברה הוא נכס בסיס שלו כאשר מידע פנים מצוי בידו, לאדם אשר הוא יודע, או יש יסוד סביר להניח, כי יעשה שימוש במידע הפנים או ינצל את חוות הדעת לצורך עסקה או ימסור אותה לאחר.
- "עסקה" - מכירה, קניה או חליפין של **נייר ערך**, חתימה על נייר ערך, או התחייבות לביצוע כל אחד מאלה, בין שהאדם העושה אותה פועל לטובת עצמו ובין שהוא פועל לטובת אחר, ואף אם הוא פועל באמצעות שלוח או נאמן.
- נייר ערך** = כל נייר ערך מכל סוג מלבד קרן נאמנות פתוחה (כי היא לא נסחרת בבורסה)

תאגיד שיש בידו מידע פנים

רואים תאגיד כמי שיש לו גישה למידע פנים או כמי שמידע פנים מצוי בידו, אם לדירקטור או לעובד של התאגיד יש גישה למידע או שמידע כאמור מצוי בידו, זולת אם נתקיימו אלה:

1. התאגיד קבע הנחיות ונתן להן פרסום נאות ולפיהן –

- א- דירקטור או עובד המועסק בידי התאגיד בעשיית עסקאות בניירות ערך או במתן חוות דעת או עצות בקשר לניירות ערך, לא יעסוק בשביל התאגיד בתפקיד שיש עמו גישה למידע פנים;
- ב- דירקטור או עובד שמידע פנים מצוי בידו, לא יעשה בשביל התאגיד עסקה בניירות ערך של החברה שמידע הפנים מתייחס אליה או בניירות ערך אחרים שניירות ערך של החברה הם נכס בסיס שלהם ולא יתן חוות דעת או עצה בקשר לניירות ערך כאמור;
- ג- דירקטור או עובד כאמור בפסקת משנה (ב), לא יעביר את מידע הפנים שבידו לאדם אשר הוא יודע, או יש יסוד סביר להניח, כי יעשה שימוש בו לצורך עסקה או מתן חוות דעת או ימסור אותו לאחר;
- ד- דירקטור או עובד כאמור בפסקת משנה (ב), לא יעביר את מידע הפנים שבידו לכל אדם אחר גם אם לא נכלל בפסקת משנה (ג), אלא אם הדבר נדרש לביצוע תפקידו בתאגיד;

2. בתאגיד נעשו הסידורים הדרושים להבטיח קיום ההנחיות האמורות בפסקה 1 הנ"ל וקיימת בקרה פנימית כדי לוודא את מילוין.

חזקת שימוש

קנה **איש פנים מרכזי בחברה** ניירות ערך של החברה שבה הוא משמש איש פנים מרכזי או ניירות ערך אחרים שניירות ערך של החברה הם נכס בסיס שלהם, בתוך **שלושה חודשים** מיום שבו מכר ניירות ערך כאמור, או מכר ניירות ערך כאלה בתוך **שלושה חודשים** מיום שבו קנה ניירות ערך כאמור, תהיה זו ראיה לכאורה כי עשה שימוש במידע פנים המצוי בידו, אלא אם כן יוכיח כי לא היה בידו מידע פנים בעת המכירה או הקניה, או שבנסיבות הענין סביר שלא היה בידו מידע פנים אותה עת.

"איש פנים מרכזי בחברה" –

1. דירקטור, מנהל כללי, משנה למנהל כללי, סגן מנהל כללי, חשב ומבקר פנימי וכל ממלאי תפקיד כאמור גם אם תואר משרתם שונה, וכן יחיד שהוא בעל מניות עיקרי בחברה;
2. בן משפחה של אחד המנויים בפסקה (1);
3. תאגיד בשליטתו של אחד המנויים בפסקאות (1) ו-(2).

ומה לגבי מי שאינו "איש פנים"?

- לא יעשה אדם שימוש במידע פנים אשר הגיע לידינו, במישרין או בעקיפין, מאיש פנים בחברה.
- העונש – מאסר שנתיים או קנס

לסיכום,

---	איש פנים
יש בידיו מידע פנים	יש בידיו מידע פנים
עשה שימוש	עשה שימוש
ידע או היה עליו לדעת שמקור המידע הוא באיש פנים	---
מאסר 2 שנים או קנס	מאסר 5 שנים או קנס

ומה עם הרווח?

החברה רשאית לתבוע אותו

הגנות

לא ישא אדם באחריות פלילית, ולא יחוב לפי סעיף 52ג(א), 52ד או לפי סעיף 52ח, אם הוכיח אחת מאלה:

1. המטרה היחידה של העסקה שעשה היתה רכישת מניות הכשרה אשר על פי תקנות החברה נדרש דירקטור לרכוש כתנאי למינוי;
2. העסקה שעשה הינה פעולה בתום לב במסגרת ביצוע תפקידו כמפרק, ככונס נכסים או כנאמן בפשיטת רגל (לפי **תיקון לחוק משנת 2018, החל מספטמבר 2019 הוא נקרא "נאמן בהליכי חדלות פירעון לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי"**) או לשם מימוש בטוחות;
3. העסקה שעשה הינה ביצוע בתום לב של חוזה חיתום;
4. מטרת השימוש במידע פנים לא היתה, או בעיקרה לא היתה, עשיית ריווח או מניעת הפסד לעצמו או לאחר;
5. הוא התקשר בעסקה בקשר לניירות ערך של החברה שעל אודותיה יש לו מידע פנים או בקשר לניירות ערך אחרים שניירות ערך של החברה הם נכס בסיס שלהם כשלוחו של אחר, בלא שהפעיל את שיקול דעתו ובלא שמסר מידע או חוות דעת שהיה בהם כדי להביא להתקשרות בעסקה;
6. העסקה שעשה היא עסקה מחוץ לבורסה עם אדם שגם בידו היה מצוי מידע הפנים;
7. העסקה נעשתה בעד איש הפנים על ידי נאמן הפועל על דרך של נאמנות עיוורת; לענין זה, "נאמנות עיוורת" - נאמנות המופעלת על פי שיקול דעתו הבלעדי של הנאמן וללא התערבותו של איש הפנים;
8. בנסיבות הענין היתה הצדקה לביצוע העסקה.

תרמית בקשר לניירות ערך

עונשין

(א) מי שעשה אחד מאלה, דינו - מאסר חמש שנים או קנס פי חמישה מן הקנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם הוא תאגיד - פי עשרים וחמישה מן הקנס כאמור באותו סעיף:

(1) הניע או ניסה להניע אדם לרכוש או למכור ניירות ערך ועשה זאת באמרה, בהבטחה או בתחזית - בכתב, בעל פה או בדרך אחרת - שידע או היה עליו לדעת שהן כוזבות או מטעות, או בהעלמת עובדות מהותיות;

(2) השפיע בדרכי תרמית על תנודות השער של ניירות ערך.

הפרה מינהלית

(א1) גורם מפוקח או משקיע בניירות ערך שעשה אחד מאלה, יראו אותו, לעניין פרק ח'4, כמי שביצע הפרה של הוראה המנויה בחלק ג' לתוספת השביעית:

(1) מסר לאדם אמרה, הבטחה או תחזית, בכתב, בעל פה או בדרך אחרת, שהיה עליו לדעת שהן כוזבות או מטעות, או העלים מאדם עובדות מהותיות, והיה עליו לדעת שיש במעשיו כדי להניע את אותו אדם לרכוש או למכור ניירות ערך;

(2) עשה עסקה עצמית בניירות ערך, עסקה מתואמת בניירות ערך או ייצוב של שער ניירות ערך

תרמית בקשר לניירות ערך

- (ב) בסעיף זה –
- "ייצוב" – ביצוע פעולות רכישה ומכירה של ניירות ערך, בידי צד מעוניין, לפני פרסום תשקיף או לאחריו, אשר השפיע על שער ניירות הערך לטובת ההנפקה, והכל תוך העלמת מידע מהותי הנוגע לפעולות הייצוב במועד ביצוע;
- "משקיע בניירות ערך" – מי שביצע, במהלך שלושת החודשים שקדמו למועד ההפרה, פעולות רכישה או מכירה של ניירות ערך, בבורסה, בכמות או בהיקף שאינם נמוכים מהכמות או מההיקף כמפורט להלן:
- (1) 50 פעולות בממוצע בחודש או היקף פעולות חודשי ממוצע של 1,000,000 שקלים חדשים;
- (2) 25 פעולות בממוצע בחודש או היקף פעולות חודשי ממוצע של 500,000 שקלים חדשים, ובלבד שיהיו, בעת ביצוע הפעולות כאמור, במשרה בתחום הפיננסי הדורשת ידע בהשקעות בניירות ערך או בנכסים פיננסיים כהגדרתם בחוק הייעוץ, וזאת אף אם לא כיהן במשרה כאמור במועד ההפרה;
- "ניירות ערך" – כהגדרתם בסעיף 52; (= < בעצם כלל ניירות ערך, כולל כאלה שהוצאו מהגדרה של סעיף 1 (ניירות שהוצעו ע"י הממשלה או בנק ישראל) וכולל מכשירים פיננסיים כמו קרן נאמנות סגורה)
- "עסקה מתואמת בניירות ערך" – מכירה וקנייה של אותו נייר ערך, בידי שני אנשים או יותר, שנעשו תוך תיאום מראש בין הצדדים, והשפיעו על שער נייר הערך בבורסה, למעט עסקה תואמת, כמשמעותה בתקנון הבורסה, שבוצעה בהתאם להוראות לפי התקנון האמור;
- "עסקה עצמית בניירות ערך" – מכירה וקנייה, בעת ובעונה אחת, של אותו נייר ערך, בידי אותו אדם או מי מטעמו, אשר השפיעה על שער נייר הערך בבורסה.

תרמית בקשר לניירות ערך

סעיף 1 לחוק

"גורם מפוקח" – כל אחד מהגורמים המפורטים להלן, וכן בעל שליטה, דירקטור ונושא משרה בכירה בכל אחד מהם:

- (1) תאגיד מדווח;
- (2) תאגיד המציע ניירות ערך שלו לציבור;
- (3) נאמן לתעודות התחייבות, כמשמעותו בפרק ה'1;
- (4) חתם;
- (5) מפיץ;
- (א5) רכז הצעה כמשמעותו בסעיף 15ב(א4)(א);
- (6) חבר בורסה;
- (7) מסלקה;
- (8) חברה בעלת רישיון זירה כמשמעותה בפרק ז'3;
- (9) בעל רישיון לפי חוק הייעוץ;
- (10) מנהל קרן ונאמן כמשמעותם בסעיף 4 לחוק השקעות משותפות;
- (11) קופת גמל, חברה מנהלת, מבטח
- (12) תאגיד בנקאי ותאגיד עזר כמשמעותם בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, למעט חברת שירותים משותפת;
- (13) מי שמבצע את הפעולות שאותן רשאי לבצע גורם מהגורמים המנויים בפסקאות (1) עד (12), אף שהוא אינו רשאי לבצען;
- (14) מי שעוסק בייעוץ השקעות או בניהול תיקי השקעות אשר אינו טעון רישיון לפי סעיף 3 לחוק הייעוץ;

עבירת עובד חבר בורסה

חבר בורסה -

בנקים ובתי השקעות שדרכם הציבור משקיע בחברות (רוכש וקונה נירות ערך)

עובד חבר בורסה -

כל עובד וכל דירקטור בבנק/בית ההשקעות, כולל בן זוג, בן משפחה אחר שפרנסתו עליו או תאגיד בשליטת כל אחד מהם

נייר ערך (לצורך עבירה זו בלבד) -

מניה, כתב אופציה, אג"ח להמרה

עבירת עובד חבר בורסה

החזקת ניירות ערב

עובד חבר הבורסה יחזיק ניירות ערך שלו בחשבון על שמו אצל חבר הבורסה.

רכישת נייר ערב

1. במהלך המסחר בבורסה (אסור לעשות עסקאות מחוץ לבורסה)

2. בהוראה בכתב

3. ההוראה חייב להינתן לפחות יום לפני ביצוע הפעולה

4. אצל חבר בורסה אחד ובסניף אחד וקבוע

• עובד שמצבע עסקאות בני"ע עבור אחרים – חייב בסניף שבו עובד

• עובדים אחרים – יכולים בסניף אחר וגם אצל חבר בורסה אחר

עבירת עובד חבר בורסה

סנקציה פלילית

מאסר שנתיים או קנס

סנקציה מנהלית

1. איסור לכהן כנושא משרה בכירה במשך תקופה שלא תעלה על שנה אחת, ובאישור בית המשפט – על 5 שנים באחד או יותר מהגופים המפוקחים הבאים:

תאגיד שהוא בעל רישיון לפי חוק הייעוץ, מנהל קרן או נאמן כמשמעותם בסעיף 4 לחוק להשקעות משותפות; תאגיד מדווח; חתם; חברה בעלת רישיון זירה; חברת דירוג כהגדרתה בחוק הדירוג; בורסה ומסלקה.

איסור יכול להיות לעניין גוף מפוקח מסוים, סוג מסוים של גוף מפוקח או כלל הגופים המפוקחים.

2. התלייה לתקופה שאינה עולה על שנה (או לתקופה ארוכה יותר באישור בית המשפט), היתר שליטה בחברה בעלת רישיון זירה, רישיון שניתן למפר לפי חוק הייעוץ, אישור לשמש כמנהל קרן או כנאמן או היתר להחזקת אמצעי שליטה במנהל קרן

3. ביטול רישיון או היתר - באישור בית המשפט,